

Kokeessa ei saa käyttää laskinta eikä taulukkokirjaa.

1. Ratkaise Z-muunnosta käyttäen differenssiyhtälö

$$y_{n+2} - \frac{1}{4}y_n = \left(\frac{1}{2}\right)^n, \quad y_0 = y_1 = 0.$$

2. (a) Olkoon $f(t)$ parillinen funktio ja $c > 0$. Osoita, että

$$\int_{-c}^c f(t) dt = 2 \int_0^c f(t) dt.$$

- (b) Määritä funktion $f(t) = |t|$, kun $t \in [-T/2, T/2]$ ja $f(t+T) = f(t)$ Fourier-sarja.

3. (a) Anna määritelmä funktion $f(t)$ Fourier-muunnokselle ja Fourier-muunnoksen $\hat{f}(\omega)$ käänteismuunnokselle.

- (b) Laske suoraan määritelmää käyttäen funktion

$$f(t) = \begin{cases} e^{kt}, & t < 0 \quad (k > 0), \\ 0, & t \geq 0, \end{cases}$$

Fourier-muunnos.

4. Laske matriisiin

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 16 & 8 & 4 \\ 8 & 6 & 0 \\ 4 & 0 & 7 \end{bmatrix}$$

Cholesky-hajotelma $\mathbf{U}^T \mathbf{U}$.

Vihje: Viereisellä sivulla olevat kaavat voivat virkistää muistia.

Kaavoja:

Hyperboliset ja trigonometriset funktiot:

$$\begin{aligned} \cosh z &= \frac{e^z + e^{-z}}{2}, & \sinh z &= \frac{e^z - e^{-z}}{2}, \\ \tanh z &= \frac{\sinh z}{\cosh z}, & \coth z &= \frac{\cosh z}{\sinh z}, \\ \cos \theta &= \frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2}, & \sin \theta &= \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i}, \\ \sin(x \pm y) &= \sin(x) \cos(y) \pm \cos(x) \sin(y), \\ \cos(x \pm y) &= \cos(x) \cos(y) \mp \sin(x) \sin(y) \end{aligned}$$

Z-muunnokseen liittyviä kaavoja

Jos $A(z) = Z(a_n)$, niin

$$Z(na_n) = -zA'(z), \quad Z(c^n a_n) = A(z/c),$$

$$Z(a_{n+1}) = z(A(z) - a_0), \quad Z(a_{n+2}) = z^2(A(z) - a_0 - a_1/z).$$

Z-muunnoksia:

(a_n)	$A(z) = Z(a_n)$
(1)	$z/(z-1)$
(n)	$z/(z-1)^2$
(n ²)	$z(z+1)/(z-1)^3$
(α^n)	$z/(z-\alpha)$
($n\alpha^n$)	$\alpha z/(z-\alpha)^2$
($\cos(n\pi/2)$)	$z^2/(z^2+1)$
($\sin(n\pi/2)$)	$z/(z^2+1)$
($\sin(n\alpha)$)	$z \sin \alpha / (z^2 - 2z \cos \alpha + 1)$
($\cos(n\alpha)$)	$z(z - \cos \alpha) / (z^2 - 2z \cos \alpha + 1)$

Gram-Schmidt:

$$\{a_1, a_2, \dots, a_n\}$$

$$v_1 = a_1 \tag{1}$$

$$q_1 = \frac{v_1}{\|v_1\|} \tag{2}$$

$$v_{k+1} = a_{k+1} - \langle a_{k+1}, q_1 \rangle q_1 - \dots - \langle a_{k+1}, q_k \rangle q_k \tag{3}$$

$$q_{k+1} = \frac{v_{k+1}}{\|v_{k+1}\|} \tag{4}$$

$$\rightarrow \{q_1, q_2, \dots, q_n\}$$

SAMU